

İstatistik Adı

BIS – Yerel Bankacılık İstatistikleri

Veri: Kapsam, Dönemsellik ve Zamanlılık

Kapsam karakteristikleri

Çalışmanın amacı: Türkiye’de faaliyette bulunan bankalardan Uluslararası Ödemeler Bankası’nın (Bank for International Settlements-BIS) söz konusu istatistik grubu için belirlediği tanım, kapsam ve sınıflandırmalar paralelinde karşılaştırılabilir, güvenilir, kaliteli Yerel Bankacılık İstatistikleri’nin üretilmesi amaçlanmaktadır.

Verinin tanımı: BIS - Yerel Bankacılık İstatistikleri, yurt dışında ve yurt içinde yerleşik kişilerin yabancı para ile yaptıkları işlemlerle ilgili Türkiye’de yerleşik bankaların varlık ve yükümlülük bakiyelerinden oluşan bir rapordur.

İstatistiksel kavramlar ve tanımlar:

Yurt içi Yerleşiklik: Türkiye’de bir yıldan fazla süre ile devamlı olarak ikamet eden gerçek kişiler ile o ekonomide faaliyette bulunan tüzel kişiler yurt içi yerleşik sayılırlar.

Yurt dışı Yerleşiklik: Yurt içinde yerleşik kişi kavramı dışında kalan gerçek ve tüzel kişilerdir. Yurt dışında çalışan Türk işçileri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yurt içinde yerleşik bankaların yurtdışındaki şubeleri “yurt dışında yerleşik” kavramı içerisinde değerlendirilmektedir.

Resmi Parasal Kuruluşlar: Merkez Bankaları

Raporlama konusu işlemler: Raporlama konusu uluslararası varlık ve yükümlülükler brüt değerler üzerinden bildirilmekte olup netleştirilmemektedir. Söz konusu işlemler;

- Yurt dışı Muhabir ve Efektif Mevcutları, Yurt içi Yabancı Para Plasmanlar,
- Verilen Döviz Kredileri,
- Yabancı Para Menkul Kıymet Varlıkları,
- Yurt dışındaki İştirakler,
- Mevduat Hesapları,
- Yurt dışından Sağlanan Döviz Kredileri,
- Yurt dışında İhraç Edilen Borç Senetleri,
- Ortaklık Yapısına Göre Varlık ve Yükümlülükler.

Sınıflamalar: Uluslararası Bankacılık İstatistiklerinin Uluslararası Ödemeler Bankası’na Raporlama Kılavuzu (2013)’nda yer alan sınıflamadır.

Hedef kitle: Ticaret Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) gibi kamu kurum ve kuruluşları ile Uluslararası Ödemeler Bankası (BIS), Uluslararası Para Fonu (IMF), Avrupa Merkez Bankası (ECB) gibi uluslararası kuruluşlar, akademik kullanıcılar ve diğer kullanıcılar.

Coğrafi kapsam: Türkiye

Coğrafi düzey: İlgili bakiyelerin coğrafi dağılımı Uluslararası Bankacılık İstatistiklerinin Uluslararası Ödemeler Bankası’na Raporlama Kılavuzu (2013)’ndaki ülke sınıflamasına göre yapılmaktadır.

Sektörel kapsam: Bankalar (yurt içi ve yurt dışındaki yerleşik bankalar, yurt dışı merkez ve

	<p>merkeze bağılı şube ile parasal otorite), bankacılık dışı sektör (banka dışı finansal kuruluşlar ile banka dışı diğer sektör)'dür.</p> <p>Zaman kapsamı: Veriler, 2000 yılından itibaren Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından üç aylık derlenmektedir.</p> <p>Diğer kapsam: Yoktur.</p> <p>Kapsamdaki sınırlılıklar: Yoktur.</p> <p>İstatistiksel birim: Raporlama yapan birimdir.</p> <p>Temel dönem/yıl: Yoktur.</p> <p>Referans dönemi: Üç önceki ay</p> <p>Ölçü birimi:</p> <table><thead><tr><th>Değişken/Gösterge</th><th>Ölçü Birimi</th></tr></thead><tbody><tr><td>Tüm Değişkenler</td><td>Milyon ABD doları</td></tr></tbody></table>	Değişken/Gösterge	Ölçü Birimi	Tüm Değişkenler	Milyon ABD doları
Değişken/Gösterge	Ölçü Birimi				
Tüm Değişkenler	Milyon ABD doları				
Dönemsellik	<p>Verinin toplama sıklığı: Üç Aylık</p> <p>Verinin yayımlama sıklığı: Üç Aylık</p>				
Zamanlılık	<p>Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi: 90 gün</p> <p>İlk sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): 120 gün</p> <p>Nihai sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): Bulunmamaktadır. Gerektiğinde geriye dönük dönemler için düzeltme yapılabilmektedir.</p>				
Kamuoyunun Bilgiye Erişimi					
Yayımlama takviminin önceden duyurulması	<p>Veriye ilişkin yayımlama takvimi: Yayımlama takvimi kamuoyuna önceden duyurulmaktadır. Her yılın ilk iş günü internet sitemizde yayımlanmaktadır.</p> <p>Veri yayımlama takviminin internet adresi: Yayın Takvimi</p> <p>Veri dağıtım politikası: İnternet sayfasında her çeyreğe ait yayın gerçekleştirildikten sonra bankamızın veri dağıtım sistemine üye kişi, kurum ve kuruluşlara ilgili tablonun yayımlandığına dair bilgi verilmektedir.</p>				
Eş zamanlı yayımlama	<p>Tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılıp paylaşılmadığı: Paylaşıyor.</p> <p>Basın veya diğer belirli kullanıcılar ile özel anlaşmalar kapsamında verinin önceden paylaşılıp paylaşılmadığı: Hayır.</p>				

Bütünlük

Resmi istatistiklerin üretilmesine ilişkin şartlar, koşullar ve gizlilik

İstatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımına ilişkin sorumluluk: TCMB Veri Yönetişi ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Ödemeler Dengesi Müdürlüğü sorumludur.

Veri üreten kuruluşlar ile veri paylaşımı ve koordinasyon: Veri üretildikten sonra Uluslararası Ödemeler Bankası (BIS)'na raporlanmaktadır.

Bireysel cevaplayıcılara ait verinin gizliliği: Söz konusu veriler, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 25 Nisan 2001 tarih ve 4651 sayılı Kanunla değiştirilen 43.maddesinin 5.fikrasında yer alan "...Banka, toplanan istatistikî bilgilerden kişisel ve özel nitelikte olanları yayımlayamaz, açıklayamaz, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu dışında resmi veya özel herhangi bir makama veremez. Bu bilgiler istatistiki amaçlar dışında ve ispat aracı olarak kullanılamaz" hükmü gereğince "gizlilik ilkesi" çerçevesinde değerlendirilecek ve üçüncü kişilere açıklanmayacaktır."

İstatistik üretiminde çalışanlar, olanaklar, finansman: Ödemeler Dengesi Müdürlüğü'nde Yerel Bankacılık İstatistikleri'nin toplanması, yayımı ve dağıtımı için iki çalışan vardır. Çalışanların hepsi üniversite/yüksek lisans mezunudur. Bilişim kaynakları açısından bir sorun bulunmamaktadır. Tablo hazırlama sürecinde herhangi bir teknik sorunla karşılaşıldığında Bankamız Bilişim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından gerekli teknik destek sağlanmaktadır.

Kullanıcı ihtiyaçlarının izlenmesi: -

Kalite politikası: Verilerin uluslararası standartlarla tam uyumlu yayımlanması; zamanlılık ve tutarlılık açısından öncü ülkelerden biri olmak.

Kalitenin izlenmesi: Verilerin kalitesine ilişkin bir sorun bulunmamaktadır. Dolayısıyla, bu konuda planlanan herhangi bir girişim bulunmamaktadır.

İstatistiklerin yansızlığı: İlgili kaynaklarından sağlanan veriler, kontrol edilerek ve gerekli düzeltmeler yapılarak tablolara dönüştürülmektedir. İstatistikler yansızdır.

Veri Kaynakları: Türkiye'de yerleşik bankalar.

Yöntem: Veri kaynaklarından elde edilen bilgiler için herhangi bir örnekleme veya tahmin yöntemi kullanılmamaktadır.

Dağıtım şekilleri: Rapor ile birlikte veriler, excel ve pdf olarak Bankamız Genel Ağ sitesinde yayımlanmaktadır.

İstatistiklerin hatalı yorumlanması ve yanlış kullanımına ilişkin görüş belirtme/tekzip: Veriler yayımlandıktan sonra yayım organlarında hatalı kullanımı önlemeye yönelik düzenli bir takip yapılmaktadır. Hatalı kullanım ve yorumlamaya ilişkin olarak TCMB Genel Ağ Sitesinde duyuru yayımlanabilmektedir.

İstatistiksel veri toplama, işleme ve dağıtımdaki şartlar ve koşulların açıklanması: Önceden duyurulan yayım takvimine uygun olarak verilerin zamanında yayımlanması.

Mevsimsel düzeltme: Verilerde mevsimsel düzeltme yapılmamaktadır.

	İstatistiğin toplanması, işlenmesi ve dağıtılması süreçlerinde bağlayıcı olan mevzuat: <ul style="list-style-type: none">1211 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu (25.4.2001 tarih, 4651 sayılı Kanun ile değiştirilen şekli) Madde 43Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar
Yayımlanmadan önce veriye devlet birimlerinin içeriden erişimi	Yoktur.
İstatistiklerin yorumlanarak yayımlanması	İstatistikler yorumsuz olarak yayımlanmaktadır.
Yenileme ve yöntemdeki büyük değişikliklerin önceden bildirimi	Revizyon takvimi: Veriler ilk yayımlandığında kesindir ve veri kaynaklarında bir değişiklik olmadığı müddetçe düzenli revizyona tabi değildir. Bunun dışında; istatistikleri oluşturan verilerde yüksek tutarlı değişiklik yapılması gerektiğinde, kamuoyuna bilgi verme kaydıyla, daha eski yıllara ait istatistikler güncellenebilmektedir. İlk verinin ve revize edilmiş verinin tanımlanması: Düzenli revizyon yapılmamaktadır. Metodoloji, veri kaynağı ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişikliklerin önceden duyurulup duyurulmadığı: Şu ana kadar büyük bir değişiklik olmamakla beraber, tabloda veya metodolojide gerçekleşecek değişiklikler önceden duyurulur.
Kalite	
İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve kaynaklara ait dokümantasyonun yayımlanması	İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve kaynaklara ilişkin açıklamalar bu metaveri dokümanında yer almaktadır.
Bileşen detayının, ilgili veri ile uyumlaştırmanın kabul edilebilirliğinin güvencesini sağlayan ve istatistiksel çapraz sorguları destekleyen istatistiksel çerçevenin yayımlanması	Verinin içsel tutarlılığı: İstatistikler veri seti içerisinde birbiriyle tutarlıdır. Verinin zamansal tutarlılığı: Karşılaştırılabilir zaman serileri, 2006 yılından başlamaktadır. Verinin sektörler arası ve alanlar arası tutarlılığı: Yerel Bankacılık İstatistikleri, diğer veri kaynakları veya istatistikler ile uyumludur.
Notlar	
Metaverinin son güncellenme tarihi	29/01/2021

**“Bank for International Settlements (BIS)
Yerel Bankacılık İstatistikleri”ne
İlişkin Yöntemsel Açıklama**

Veri Yönetimi ve İstatistik Genel Müdürlüğü
Ödemeler Dengesi Müdürlüğü

Yerel Bankacılık İstatistikleri, Türkiye’de faaliyette bulunan bankalardan Uluslararası Ödemeler Bankası’nın (Bank for International Settlements-BIS) söz konusu istatistik grubu için belirlediği tanım, kapsam ve sınıflandırmalar paralelinde Merkez Bankası tarafından derlenmekte olup, tabloları oluşturan varlık ve yükümlülük kalemleri, bankacılık sektörünün esas olarak yurtdışında yerleşik kişilerden alacakları ve yurt dışında yerleşik kişilere olan yükümlülükleri ile bankaların yurt içi yerleşiklerle yabancı para cinsinden olan varlık/yükümlülüklerini seçilmiş ülkeler ve ülke grupları bazında göstermekte, ayrıca toplam ve banka-dışı kesim ayrımı da sunulmaktadır. Bir başka deyişle, “Yerel Bankacılık İstatistikleri” bankaların varlık ve yükümlülüklerinin ülke, döviz ve sektör yapısının “yerleşiklik” ilkesi doğrultusunda ayrıştırılmasına dayanmaktadır. Buna göre bankaların varlıklar ve yükümlülüklerinin kapsamı ve içerdiği hesaplar aşağıda gösterilmektedir.

I- KAPSAM

BIS Yerel Bankacılık İstatistikleri; yurt içinde yerleşik bankaların

- a)Yurt dışında yerleşik kişilerle tüm yabancı para cinsleri üzerinden oluşan varlık ve yükümlülüklerini,
- b)Yurt içinde yerleşik kişilerle tüm yabancı paralar üzerinden oluşan varlık ve yükümlülükleri (Bankamızla döviz üzerinden oluşan bakiyeler dâhil olmak üzere),
- c)Yabancı parasal otoriteler ile uluslararası kuruluşlarla yapılan işlemler sonucu oluşan bakiyeleri kapsamaktadır.

II- HESAPLAR

A) Varlıklar

- a) Yurt dışı muhabir ve efektif mevcutları
- b) Yurt içinde yerleşik diğer bankalar nezdindeki yabancı para cinsinden plasmanlar (mevduat, depo, kredi vb. hesaplar)
- c) T.C. Merkez Bankası nezdindeki hesaplar
- d) Yurt dışına verilen döviz kredileri
- e) Yurt içine verilen döviz kredileri
- f) Yabancı para cinsinden menkul kıymetler
- g) Yurt dışındaki iştirakler

B) Yükümlülükler

- a) Yurt dışında yerleşik bankaların açtığı döviz hesapları
- b) Yurt içinde yerleşik bankaların açtığı döviz hesapları (mevduat, depo, kredi vb. plasmanlar)
- c) Yurt içinde ve yurt dışında yerleşik kişilerin döviz tevdiat hesapları

d) Doğrudan yurt dışından sağlanan döviz kredileri

e) Yurt dışında ihraç edilen borç senetleri

Yukarıda verilen ayrıntıda oluşturulan Yerel Bankacılık İstatistikleri, yurt içinde yerleşik bankaların ortaklık yapısına göre yabancı para varlık ve yükümlülüklerin sınıflandırıldığı, bir başka deyişle ortaklarının yerleşik olduğu ülkeler esas alınarak hazırlanan farklı bir formatta da sunulmaktadır.